
Theaterversie Borgen gaat 10 uur lang over Nederland

THEATER

BORGEN

Door Noord Nederlands Toneel

Gezien 12/3, Groningen

Te zien 30/4, 1/5, 14-15/5,

Stadsschouwburg

★★★★★

Een wereldprimeur: het Noord Nederlands Toneel verwierf de rechten van *Borgen*, de Deense successerie van Adam Price. Samen met toneelschrijver Ko van den Bosch bewerkte regisseur Ola Mafaalani de eerste twee seizoenen van het politieke drama tot een theatermarathon van ruim negen uur. Bingewatchen kan nu ook in het theater.

Borgen vangt aan als de idealistische Birgitte Nyborg, leider van de Middenpartij, aangewezen wordt als eerste vrouwelijke premier. Door de toenemende druk op haar als politica, echtgenote en moeder worden haar idealen echter steeds meer de kop ingedrukt.

Mafaalani situeert *Borgen* in Nederland. Het zijn fictieve personages in een fictieve politieke arena, geplaatst in een harde realiteit. Daarmee trekt ze het script van Price radicaal naar zich toe: zonder de grote plotlijnen te veranderen, wordt dit een voorstelling die echt over Nederland gaat.

Tijdsprongen

De voorstelling is helemaal opgebouwd als serie met episodes: volvaart, met flashbacks, veel tijdsprongen en locatiewisselingen en natuurlijk cliffhangers.

Maar tegelijkertijd wordt het geen

platte vertolking van een succesvolle televisieserie. Mafaalani's adaptatie is bijzonder teatraal. Dat zit hem allereerst in de esthetische en praktische scenografie van André Joosten. Als vaste elementen plaatste hij een grote trap in het midden van het achtertoneel, en een trap die van het toneel naar de tribune loopt.

De eerste rijen van de zaal zitten op houten stoeltjes, waar ook vaak acteurs op zitten. De voorstelling voltrekt zich letterlijk te midden van haar publiek. Met verrijdbare keukenblokken, banken en stoelen kan er eenvoudig gevarieerd worden in toneelbeeld.

Mafaalani laat vaak verschillende scènes door elkaar heen lopen. Ze componeert de scènes kundig door elkaar. Zelfs het uitgebreide diner dat het publiek krijgt geserveerd, wordt onderdeel van de scène-realistiek. Ook de muzikanten van de Eef van Breen Group, die live de soundtrack staan te spelen, worden regelmatig tot personage. Prachtig voorbeeld daarvan is de affaire van Birgitte met haar chauffeur, die wordt vertolkt door de bassist, zinderend kloppend op zijn contrabas.

Meedogenloosheid

De cast (met ruim dertig acteurs, te veel om allemaal op te noemen) levert een indrukwekkende prestatie. Malou Gorter behoudt als premier precies de goede balans tussen oprechte bezorgdheid en meedogenloosheid. Peter Vandemeulebroecke speelt haar spindoctor: eerst werkt hij zich hielen- en kuitentlikkend

door het politieke systeem, maar hij ontpopt zich mooi tot een steeds getroebleerdere, gepijnigde man. Renée Soutendijk heeft een aantal scherpe, prangende monologen als geëngageerde journalist, en verrast met klein spel in een intieme scène met Birgittes zoon. Harry Piekema is angstaanjagend als geblondeerde, populistische leider van de Vrijheidspartij, die zijn premier afschildert als moraalridder zonder realiteitsbesef. "Er is een heel deel van dit land waar jij geen weet van hebt, waarvan jij misschien niet wilt dat die bestaat."

Via haar personages spreekt Mafaalani zich uit over zaken als vluchtelingenproblematiek, privacy en verharding van de samenleving. Het plot van Price is een ijzersterke kapstok, de intelligente invulling in tekst, spel en muziek tilt dit naar een hoger niveau. En die paar momentjes dat het een beetje inzakt (helaas geldt dat ook voor het laatste kwartier) vergeef je de makers graag in een negen uur durend theaterbezoek.

Sander Janssens